

Posudek bakalářské práce

Titul: *Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Policejní spolupráce“.*

Autor práce: Zbyněk Táborský

Vedoucí práce : PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 55 stran + vlastní přílohy a bibliografie, celkem 85 stran

Bakalářská práce Zbyňka Táborského je založena na aplikovaném jazykovědném výzkumu odborné terminologie. Jejím cílem bylo vyexcerpovat odborné francouzské termíny zvoleného sémantického pole, analyzovat jejich gramatickou strukturu a ověřovat kvalitu jejich překladů do češtiny.

Pro svůj výzkum si autor vybral 73 evropských legislativních textů z oblasti „Policejní spolupráce“ (kapitola rejstříku Eur-lex s kódem 19.30.10) o celkovém rozsahu cca 1060 normostran ve francouzské i české verzi, což představuje mimořádně rozsáhlý paralelní korpus čítající přes 280.000 slov v české a 358.000 slov ve francouzské verzi.

Teoretickou část práce zaměřil diplomand na technickou stránku problematiky překladu *acquis communautaire* do češtiny. Představuje roli Koordinačního a revizního centra, soukromých překladatelských agentur i orgánů EU v tomto komplikovaném procesu, přehledně shrnutém v grafu v příloze B. U takto složitého překladatelského podniku s mnoha aktéry a prostředníky nutně musí vzniknout chyby v překladech textů. Právě na ně se diplomand ve své bakalářské práci zaměřil.

V paralelním korpusu našel 31 klíčových substantiv daného sémantického pole a dohledal k nim 134 kolokací. Získal tak soubor 165 francouzských termínů a 249 odpovídajících českých překladů, které podrobil analýze (s. 50). Strukturální jazykovou analýzu kolokací provedl diplomand podle velmi podrobného schématu Michela Mathieu-Colase. Ve vzorku převažuje struktura N+A (39%), N+de+N (23%) a její rozšířená podoba N+de+N+X (21%), ostatní struktury jsou marginální. Analýza je provedena pečlivě a výsledky jsou přehledně graficky shrnuty na s. 28-29.

V translatické analýze použil diplomand vlastní způsob členění kolokací podle kvality českých překladů na čtyřstupňové škále: (a) kolokace s jediným správným překladem - 58% vzorku, (b) kolokace s jediným nesprávným překladem – 5% vzorku, (c) kolokace s několika správnými překlady – 30% vzorku, (d) kolokace s více překlady, z nichž alespoň jeden je nesprávný – 7% vzorku. U kategorie (c), tj. více správných alternativních variant, vyznačuje variantu, kterou považuje za nejadekvátnější. Členění vzorku je funkční a umožňuje syntetizovat závěry: diplomand konstatuje, že 13% vzorku bylo přeloženo chybně a pouhých 8% kolokací mělo závaznou či doporučenou formu v oficiálních databázích termínů.

V hodnocení kvality překladů používá diplomand především srovnávání s terminologickými databázemi a s dostupnými slovníky. Podařilo se mu odhalit chybu v databázi ISAP (*frontière extérieure* překládaná jako *státní hranice*, místo náležitého *vnější hranice* – s. 33), některé terminologické analýzy by nicméně zasloužily zevrubnější materiálovou a metodickou oporu. Jako nesprávné nalezneme v práci překlady, které mohou být chápány jako synonymní varianty (např. *výměna údajů* – *výměna dat* /s. 39/, *ochrana údajů* - *zabezpečení dat* /s. 49/, *prevence trestné činnosti* – *prevence kriminality* /s. 49/).

V jiných případech by pro hodnocení překladu byl nutný širší kontext (např. *riziko – nebezpečí* na s. 49). Tyto sporné body jsou však v práci řídké a nijak nesnižují celkovou hodnotu autorových analýz.

Po formální stránce obsahuje práce všechny potřebné náležitosti, včetně přehledně členěné bibliografie, vlastních příloh a překladového slovníčku nalezených kolokací. V překladovém slovníčku by bylo vhodné uvést, zda obsahuje i překlady hodnocené v práci jako neadekvátní.

Závěr

Diplomand shromáždil a kvalitně zpracoval značné množství lexikálního materiálu na adekvátním teoretickém pozadí. Velmi pečlivě analyzoval jak strukturu, tak i kvalitu překladů u nalezeného lexika, a pro svůj rozbor našel vhodnou originální metodu.

Předkládanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako výbornou.

.....
PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

V Českých Budějovicích, dne 12. května 2008